

Nærings- og fiskeridepartementet

Postboks 8090 Dep.  
0032 Oslo

Vår saksbehandler  
Henrik Dahle

Kopi til

Vår dato  
25.06.2021

Vår referanse

Deres referanse

## Høring - rapport fra partssammensatt maritimt utvalg

### Innledning

Vi viser til Nærings- og fiskeridepartementets høring om rapporten fra det partssammensatte maritime utvalget av 19. mars 2021, med forslag til tiltak som kan styrke norsk maritim kompetanse, sikre norske sjøfolk på norske skip og sikre norske rederiers konkurransekraft. Unio er den største hovedorganisasjon for universitets- og høyskolegruppene. Vi organiserer om lag 380 000 arbeidstakere i offentlig og privat sektor, inkludert maskinister i maritim sektor. Unio takker for muligheten til å komme med innspill til rapporten.

Utvalgets anbefaling til regjeringen er todelt. For det første anbefales at det innføres et krav om norske lønns- og arbeidsvilkår på skip som transporterer gods og passasjerer mellom norske havner, nærmere avgrenset mot skip i internasjonal fart. På den andre siden anbefales at tilskuddsordningen for sysselsetting av sjøfolk styrkes og i større grad lovfestes.

### Den norske modellen og trepartssamarbeidet

Som hovedorganisasjon er Unio opptatt av den norske modellen – en modell som har gitt oss et land med små forskjeller mellom folk, gode velferdsordninger og høy økonomisk vekst. Styrken i den norske modellen ligger blant annet i et godt utviklet trepartssamarbeid mellom myndighetene og partene i arbeidslivet. Unio deltar blant annet i mange konstruktive partssammensatte utvalg på en rekke områder i samfunn- og arbeidsliv, og er fornøyd med at departementet også på dette området nedsatte et partssammensatt utvalg, hvor Unio sammen med de andre partene har bidratt til å se på muligheter og finne løsninger som er godt fundamentert gjennom trepartssamarbeidet. Som en part i utvalgsarbeidet står Unio ved de enigheter som er presentert i rapporten, både knyttet til reguleringen av norske lønns- og arbeidsvilkår på norsk sokkel og i norske farvann, samt de foreslåtte endringene i tilskuddsordningen for norske sjøfolk.

### Lønns- og arbeidsvilkår

Globalisering har så godt som alltid vært en del av arbeidslivet for sjøfolk, og har gitt grunnlag for vekst og sysselsetting, men også for det motsatte. Sjøfolk har til fulle fått oppleve hva global konkurranse kan innebære: Tap av arbeidsplasser og press på lønns- og arbeidsvilkår. På fastlandet har man over tid sikret likeverdige konkurransevilkår for arbeidstakerne og virksomhetene gjennom allmengjøring av tariffavtaler. For å få lik konkurranse i norske farvann og på norsk sokkel, har Unio over tid ment at myndighetene må stille krav om norske lønns- og arbeidsvilkår på linje med landbaserte bransjer, som på samme måte som sjøfolk er utsatt for internasjonal konkurranse.

Unio mener det er viktig å bygge en politikk som sikrer at norske arbeidsfolk har gode og framtidsrettede arbeidsplasser på havet. En politikk som bygger på norske lønns- og arbeidsvilkår, og som setter kunnskap og kompetanse i sentrum – også når vi snakker om ressursene i og fra havet.

Unio er fornøyd med at det partssammensatte utvalget slår fast at det eksisterer et handlingsrom for å stille krav til norske lønns- og arbeidsvilkår på norsk sokkel og norske farvann og som en følge av dette anbefaler at det i større grad enn i dag bør stilles krav til norske lønns- og arbeidsvilkår på skip i norske farvann. Vi mener at anbefalingene fra utvalget ligger innenfor det juridiske handlingsrommet som finnes både i henhold til Havrettskonvensjonen, EØS-avtalen og folkeretten forøvrig.

### **Anbefaler å styrke nettolønnsordningen**

Et samlet utvalg anbefaler også å styrke og forenkle tilskuddsordningen for sysselsetting av sjøfolk, den såkalte nettolønnsordningen. Unio mener dette er et viktig tiltak for fremtidig sysselsetting av norske sjøfolk. Vi har vært klare på at tilskuddsordningen må styrkes og at en forutberegnelig løsning må på plass. Samtidig har vi påpekt at tilskuddsordningen alene aldri vil være et tilstrekkelig verktøy for å sikre like konkurransevilkår og lik tilgang til arbeidsmarkedet for alle arbeidstakere, og at det derfor i tillegg må stilles krav til norske lønns- og arbeidsvilkår på norsk sokkel og i norske farvann.

### **Krever at Stortinget handler**

Stortinget behandler i disse dager den maritime stortingsmeldingen (Meld.st. 10 (2020-2021) Grønnere og smartere – morgendagens maritime næring). Unio forventer at Stortinget nå inkluderer utvalgets anbefalinger i sitt videre arbeid med meldingen. Vi ønsker å understreke at forslagene som utvalget anbefaler utgjør en helhet som henger nøye sammen og ikke vil ha tilsiktet effekt dersom de innføres hver for seg. Regjeringen har nå fått en tydelig bestilling fra Stortinget om å sikre krav om norske lønns og arbeidsvilkår for:

- For transport av gods eller passasjerer mellom norske havner, nærmere avgrenset mot skip i internasjonal fart.
- For passasjerskip i norske farvann som er i direkte konkurranse med kystruten, samt på cruise hvor Norge er hovedreisemålet, avgrenset mot skip i internasjonal cruisevirksomhet.
- For skip som utfører stasjonær virksomhet i norsk farvann, herunder hotellskip.
- For skip som betjener nye havnæringer i norske farvann, herunder fremtidige havnæringer som ikke er kjent.

Stortinget ba utvalget komme med konkrete anbefalinger. Nå har de fått det, og da mener vi at dette må følges opp i praksis av politikerne.

Vennlig hilsen  
Unio

Jon Olav Bjergene  
sekretariatssjef

Henrik Dahle  
fagsjef og advokat